ಶಾಸನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಬಸವರಾಜ ಹೊರಟ್ಟಿ @ 43
ಶಿಕ್ಷಕರ ಜೀವದಾತ ಸೋಲನ್ನೇ ಗದರಿಸಿದ ಮೇಲ್ಮನೆ ಸರದಾರ

ಬಸವರಾಜ ಹೊರಟ್ಟಿಯವರು ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ತ ಸದಸ್ಯರಾಗಿ ಜೂನ್-30ಕ್ಕೆ ಬರೋಬ್ಬರಿ 43 ವರ್ಷವಾಯಿತು. ಭಾರತೀಯ ರಾಜಕೀಯ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ಸಧ್ಯಕ್ಕೆ ಇದೊಂದು ಮೈಲುಗಲ್ಲು. 1980 ರಿಂದ ಸತತ 8 ಬಾರಿ ವಿಧಾನಪರಿಷತ್ ಸದಸ್ಯರಾಗಿ ಆಯ್ಕೆಯಾದ ಮತ್ತೊಬ್ಬ ನಾಯಕ ಇಡೀ ಭಾರತದಲ್ಲಿಯೇ ಇಲ್ಲ. ಈಗಾಗಲೇ ಇವರ ಹೆಸರು ವರ್ಲ್ಡ್ ಬುಕ್ ಆಫ್ ರಿಕಾರ್ಡನಲ್ಲಿ ದಾಖಲೆ ಸಹ ಆಗಿದೆ. ಇದು ಕರ್ನಾಟಕದ ಪಾಲಿಗೆ ಹಿರಿಮೆಯೂ ಹೌದು.

ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾ 85%ರಷ್ಟು ಅನುದಾನಿತ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿದ್ದವು. 1977ರಲ್ಲಿ ಹೊರಟ್ಟಿಯವರು ಅನುದಾನಿತ ಶಿಕ್ಷಕರ ಬಗ್ಗೆ ಎತ್ತಿದ ಆ ಧ್ವನಿ ಮುಂದೊಂದು ದಿನ ಅವರೇ ಶಿಕ್ಷಕರನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸಿ ವಿಧಾನಪರಿಷತ್ ಪ್ರವೇಶಿಸುವಂತಾಯಿತು. 1980 ರ ಚುನಾವಣೆ ರೋಚಕವಾಯಿತು ಎಂದು ಹೊರಟ್ಟಿಯವರು ಆಗಾಗ ನೆನಪಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಿದೆ. ಹೊರಟ್ಟಿಯವರು ಚುನಾವಣಾ ರಾಜಕೀಯಕ್ಕೆ ಧುಮುಕಿದರು ಎನ್ನುವುದಕ್ಕಿಂತ ಆಪ್ತೇಷ್ಟರು ದೂಕಿದರು ಎಂಬುದೇ ಸೂಕ್ತ. ಆಗಿನ ಉತ್ತರ ಮಧ್ಯ ಶಿಕ್ಷಕ ಮತಕ್ಷೇತ್ರದ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ದೊಡ್ಡದಾಗಿದ್ದರಿಂದ ಇಡೀ ಕ್ಷೇತ್ರ ಸಂಚರಿಸುವುದು ಸವಾಲಾಗಿತ್ತು. ಹಣ ಜೋಡಿಸುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗಿತ್ತು. ಆಗ ಮಿತ್ರರೆಲ್ಲರೂ ಸೇರಿ 12 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಕೂಡಿಸಿದ್ದರಂತೆ. ಆ ಹಣದಲ್ಲಿಯೇ ಚುನಾವಣಾ ಮಾಡಿ ಗೆದ್ದರು. ಅಂದಹಾಗೆ ಹೊರಟ್ಟಿಯವರು ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಕಣಕ್ಕಿಳಿದು ಅಂದು 1903 ಮತ ಪಡೆದಿದ್ದರು. ಇಂದಿರಾ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನಿಂದ ಕೋಣಂದುರು ಲಿಂಗಪ್ಪ,

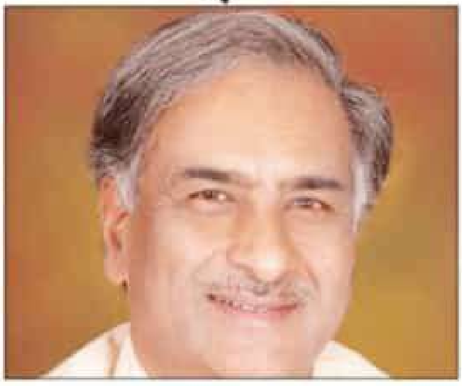

ಅರಸು ಕಾಂಗ್ರೆನಿಂದ ರೇವಣಸಿದ್ದಪ್ಪ, ಮಜ್ಜಗಿ, ಜನತಾ ಪಕ್ಷದಿಂದ ಎಸ್. ಆಯ್.ಶೆಟ್ಟರ ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಕಣಕ್ಕಿಳಿದಿದ್ದ ಕೆ. ಮಲ್ಲಪ್ಪ ಅವರಂತಹ ಘಟಾನುಘಟಿಗಳ ಎದುರು ಹೊರಟ್ಟಿ ಯವರು ಗೆದಿದ್ದು ಅಂದಿನ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಇತಿಹಾಸ ನಿರ್ಮಿಸಿತ್ತು. ಅಚ್ಚರಿಯೂ ಮೂಡಿಸಿತ್ತು. ತದನಂತರದಲ್ಲಿ ಹೊರಟ್ಟಿಯವರು ಸೋಲು ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಲೇ ಇಲ್ಲ.

ನಂತರದಲ್ಲಿ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆಯವರ ಜನತಾ ಪಕ್ಷದೊಂದಿಗೆ ಗುರುತಿಸಿಕೊಂಡರು. ತದನಂತರ ದೇವೇಗೌಡರ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಜೆ.ಡಿ.ಎಸ್. ಸೇರಿದರು. ಅನ್ಯ ಪಕ್ಷಗಳು ಬಾಗಿಲು ತೆರೆದರೂ ಅಂದಿನಿಂದ 7 ಚುನಾವಣೆಗಳನ್ನು ಪಕ್ಷೇತರರಾಗಿ ಹಾಗೂ ಜನತಾ ಪಕ್ಷದೊಂದಿಗೆ ಗೆದ್ದುಬರುವ ಮೂಲಕ ಪಕ್ಷನಿಷ್ಠರಾಗಿಯೇ ಉಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದರು. 8ನೇ ಬಾರಿಯ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿ ಕೆಲ ರಾಜಕೀಯ ತಿರುವುಗಳಿಂದಾಗಿ ಬಿ.ಜೆ.ಪಿ.ಪಕ್ಷ ಸೇರಿ ಗೆಲ್ಲುವ ಮೂಲಕ ಐತಿಹಾಸಿಕ ದಾಖಲೆಯನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿ ಶಿಕ್ಷಕರೊಬ್ಬರು ಮೂರನೇ ಬಾರಿ ಸಭಾಪತಿಯಾಗಿದ್ದು ಸಹ ಇತಿಹಾಸ.

ಸತತ 8 ಬಾರಿ ಪಶ್ಚಿಮ ಶಿಕ್ಷಕರ ಮತಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಶಿಕ್ಷಣ ಸಚಿವರಾಗಿ ಹಾಗೂ ವಿವಿಧ ಖಾತೆಗಳ ಸಚಿವರಾಗಿ 48313 ಶಿಕ್ಷಕ, ಉಪನ್ಯಾಸಕರ ನೇಮಕ, 1014 ಸರಕಾರಿ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆ ಆರಂಭಿಸಿ ಹಳ್ಳಿ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಿಗುವಂತೆ ಮಾಡಿದ್ದು, 492 ಪದವಿಪೂರ್ವ ಕಾಲೇಜು ಸ್ಥಾಪನೆ, 1987 ರಿಂದ 1993-94ರ ವರೆಗೆ ಅನುದಾನ ರಹಿತ ಶಾಲಾ ಕಾಲೇಜುಗಳಿಗೆ ಅನುದಾನಕ್ಕೆ ಒಳಪಡಿಸಿ 33 ಸಾವಿರ ಶಿಕ್ಷಕ ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ ಅನ್ನದಾತರಾಗಿದ್ದು, ದೇಶದಲ್ಲಿಯೇ ಮೊದಲ ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಅಕಾಡಮಿ ಸ್ಥಾಪನೆ. ಒಂದಂಕಿ ಲಾಟರಿ ನಿಷೇಧ, ಕಾನೂನು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಸ್ಥಾಪನೆ, ಪಂಚಾಯತಿಗೊಂದು ಗ್ರಂಥಾಲಯ, ಧಾರವಾಡ, ಕಲಬುರ್ಗಿ ಹೈಕೋರ್ಟ ಪೀಠಗಳಿಗೆ ಭೂಮಿ ಹುಟ್ಟೂರಾದ ಯಡಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ದೇಶದಲ್ಲಿಯೇ ಮಾದರಿಯಾದ ಹೈಟೆಕ್ ಶಾಲೆ ನಿರ್ಮಿಸಿ ಹುಟ್ಟೂರಿನ ಋಣ ತೀರಿಸಿದವರು. ಹೊರಟ್ಟಿಯವರ ಸಾಧನೆಯ ಕೆಲ ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳು. ಇದ್ದದ್ದನ್ನು ಇದ್ದ ಹಾಗೆಯೇ ಹೇಳುವ ಗುಣ ಹೊರಟ್ಟಿಯವರದ್ದು. ಸದನದಲ್ಲಿ ಮಾತಿಗಿಳಿದರೆ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಸೆಳೆಯುವ ಚಾಕಚಕ್ಯತೆ. ಅಷ್ಟೇ ಪ್ರಬುದ್ಧತೆ. ಪರಿಷತ್ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಗಿರಬೇಕು ಎಂದು ಕಿರಿಯರಿಗೆ ಮೇಲ್ಪಂಕ್ತಿ ಹಾಕಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಹಿರಿತನದೊಂದಿಗೆ ಚಾರಿತ್ರ್ಯ ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡು ಕಳಂಕರಹಿತ ರಾಜಕಾರಣಿ ಎಂದು ಗುರುತಿಸಿಕೊಂಡವರು. ಇಂದಿಗೆ ಸಾರ್ಥಕ 43 ವರ್ಷ ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಿ ಮೂರನೇ ಬಾರಿಗೆ ಸಭಾಪತಿಯಾಗಿ ಸದನವನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ಅರ್ಥಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮುನ್ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ವಿಧಾನಪರಿಷತ್ ಸದಸ್ಯರಾಗಿ ಸಾರ್ಥಕ 43 ವರ್ಷ ಸೇವೆಗೈದ ಬಸವರಾಜ ಹೊರಟ್ಟಿ

ಶಿಕ್ಷಕರ ಕಣ್ಣೀರು ಒರೆಸಿದ ಕರುಣಾಮೂರ್ತಿ ಮೇಲ್ಮನೆ ಸರದಾರ

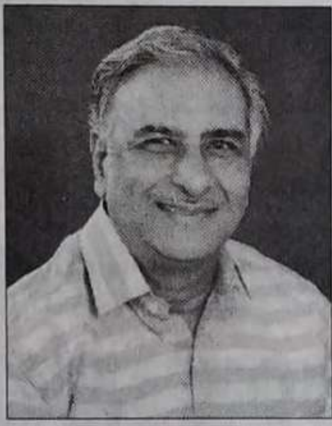

ಬಸವರಾಜ ಹೊರಟ್ಟಿಯವರು ವಿಧಾನಪರಿಷತ್ತ ಸದಸ್ಯರಾಗಿ ಜೂನ್-30ಕ್ಕೆ ಬರೋಬ್ಬರಿ 43 ವರ್ಷವಾಯಿತು. ಭಾರತೀಯ ರಾಜಕೀಯ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ಸಧ್ಯಕ್ಕೆ ಇದೊಂದು ಮೈಲುಗಲ್ಲು.

1980ರಿಂದ ಸತತ 8 ಬಾರಿ ವಿಧಾನಪರಿಷತ್ ಸದಸ್ಯರಾಗಿ ಆಯ್ಕೆಯಾದ ಮತ್ತೊಬ್ಬ ನಾಯಕ ಇಡೀ ಭಾರತದಲ್ಲಿಯೇ ಇಲ್ಲ. ಈಗಾಗಲೇ ಇವರ ಹೆಸರು ವರ್ಲ್ಡ್ ಬುಕ್ ಆಫ್ ರಿಕಾರ್ಡನಲ್ಲಿ ದಾಖಲೆ ಸಹ ಆಗಿದೆ. ಇದು ಕರ್ನಾಟಕದ ಪಾಲಿಗೆ ಹಿರಿಮೆಯೂ ಹೌದು.

ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾ 85% ರಷ್ಟು ಅನುದಾನಿತ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿದ್ದವು. 1977ರಲ್ಲಿ ಹೊರಟ್ಟಿಯವರು ಅನುದಾನಿತ ಶಿಕ್ಷಕರ ಬಗ್ಗೆ ಎತ್ತಿದ ಆ ಧ್ವನಿ ಮುಂದೊಂದು ದಿನ ಅವರೇ ಶಿಕ್ಷಕರನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸಿ ವಿಧಾನಪರಿಷತ್ ಪ್ರವೇಶಿಸುವಂತಾಯಿತು. 1980ರ ಚುನಾವಣೆ ರೋಚಕವಾಯಿತು ಎಂದು ಹೊರಟ್ಟಿಯವರು ಆಗಾಗ ನೆನಪಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಿದೆ.

ಹೊರಟ್ಟಿಯವರು ಚುನಾವಣಾ ರಾಜಕೀಯಕ್ಕೆ ಧುಮುಕಿದರು ಎನ್ನುವುದಕ್ಕಿಂತ ಆಪ್ತೇಷ್ಟರು ದೂಕಿದರು ಎಂಬುದೇ ಸೂಕ್ತ. ಆಗಿನ ಉತ್ತರ ಮಧ್ಯ ಶಿಕ್ಷಕ ಮತಕ್ಷೇತ್ರದ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ದೊಡ್ಡದಾಗಿದ್ದರಿಂದ ಇಡೀ ಕ್ಷೇತ್ರ ಸಂಚರಿಸುವುದು ಸವಾಲಾಗಿತ್ತು. ಹಣ ಜೋಡಿಸುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗಿತ್ತು. ಆಗ ಮಿತ್ರರೆಲ್ಲರೂ ಸೇರಿ 12 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಕೂಡಿಸಿದ್ದರಂತೆ. ಆ ಹಣದಲ್ಲಿಯೇ ಚುನಾವಣಾ ಮಾಡಿ ಗೆದ್ದರು. ಅಂದಹಾಗೆ ಹೊರಟ್ಟಿಯವರು ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಕಣಕ್ಕಿಳಿದು ಅಂದು 1903 ಮತ ಪಡೆದಿದ್ದರು.

ಇಂದಿರಾ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನಿಂದ ಕೋಣಂದುರು ಲಿಂಗಪ್ಪ, ಅರಸು ಕಾಂಗ್ರೆನಿಂದ ರೇವಣಸಿದ್ದಪ್ಪ, ಮಜ್ಜಗಿ, ಜನತಾ ಪಕ್ಷದಿಂದ ಎಸ್.ಆಯ್.ಶೆಟ್ಟರ ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಕಣಕ್ಕಿಳಿದಿದ್ದ ಕೆ. ಮಲ್ಲಪ್ಪ ಅವರಂತಹ ಘಟಾನುಘಟಿಗಳ ಎದುರು ಹೊರಟ್ಟಿ ಯವರು ಗೆದಿದ್ದು ಅಂದಿನ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಇತಿಹಾಸ ನಿರ್ಮಿಸಿತ್ತು. ಅಚ್ಚರಿಯೂ ಮೂಡಿಸಿತ್ತು. ತದನಂತರದಲ್ಲಿ ಹೊರಟ್ಟಿಯವರು ಸೋಲು ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಲೇ ಇಲ್ಲ. ನಂತರದಲ್ಲಿ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆಯವರ ಜನತಾ ಪಕ್ಷದೊಂದಿಗೆ ಗುರುತಿಸಿಕೊಂಡರು.

ತದನಂತರ ದೇವೇಗೌಡರ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಜೆ.ಡಿ.ಎಸ್. ಸೇರಿದರು. ಅನ್ಯ ಪಕ್ಷಗಳು ಬಾಗಿಲು ತೆರೆದರೂ ಅಂದಿನಿಂದ 7 ಚುನಾವಣೆಗಳನ್ನು ಪಕ್ಷೇತರರಾಗಿ ಹಾಗೂ ಜನತಾ ಪಕ್ಷದೊಂದಿಗೆ ಗೆದ್ದುಬರುವ ಮೂಲಕ ಪಕ್ಷನಿಷ್ಠರಾಗಿಯೇ ಉಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದರು.

8ನೇ ಬಾರಿಯ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿ ಕೆಲ ರಾಜಕೀಯ ತಿರುವುಗಳಿಂದಾಗಿ ಬಿ.ಜೆ.ಪಿ.ಪಕ್ಷ ಸೇರಿ ಗೆಲ್ಲುವ ಮೂಲಕ ಐತಿಹಾಸಿಕ ದಾಖಲೆಯನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿ ಶಿಕ್ಷಕರೊಬ್ಬರು ಮೂರನೇ ಬಾರಿ ಸಭಾಪತಿಯಾಗಿದ್ದು ಸಹ ಇತಿಹಾಸ.

ಸತತ 8 ಬಾರಿ ಪಶ್ಚಿಮ ಶಿಕ್ಷಕರ ಮತಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಶಿಕ್ಷಣ ಸಚಿವರಾಗಿ ಹಾಗೂ ವಿವಿಧ ಖಾತೆಗಳ ಸಚಿವರಾಗಿ 48313 ಶಿಕ್ಷಕ, ಉಪನ್ಯಾಸಕರ ನೇಮಕ, 1014 ಸರಕಾರಿ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆ ಆರಂಭಿಸಿ ಹಳ್ಳಿ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಿಗುವಂತೆ ಮಾಡಿದ್ದು, 492 ಪದವಿಪೂರ್ವ ಕಾಲೇಜು ಸ್ಥಾಪನೆ, 1987 ರಿಂದ 1993-94ರ ವರೆಗೆ ಅನುದಾನ ರಹಿತ ಶಾಲಾ ಕಾಲೇಜುಗಳಿಗೆ ಅನುದಾನಕ್ಕೆ ಒಳಪಡಿಸಿ 33 ಸಾವಿರ ಶಿಕ್ಷಕ ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ ಅನ್ನದಾತರಾಗಿದ್ದು, ದೇಶದಲ್ಲಿಯೇ ಮೊದಲ ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಅಕಾಡಮಿ ಸ್ಥಾಪನೆ. ಒಂದಂಕಿ ಲಾಟರಿ ನಿಷೇಧ, ಕಾನೂನು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಸ್ಥಾಪನೆ, ಪಂಚಾಯತಿಗೊಂದು ಗ್ರಂಥಾಲಯ, ಧಾರವಾಡ, ಕಲಬುರ್ಗಿ ಹೈಕೋರ್ಟ ಪೀಠಗಳಿಗೆ ಭೂಮಿ ಹುಟ್ಟೂರಾದ ಯಡಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ದೇಶದಲ್ಲಿಯೇ ಮಾದರಿಯಾದ ಹೈಟೆಕ್ ಶಾಲೆ ನಿರ್ಮಿಸಿ ಹುಟ್ಟೂರಿನ ಋಣ ತೀರಿಸಿದವರು.

ಹೊರಟ್ಟಿಯವರ ಸಾಧನೆಯ ಕೆಲ ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳು. ಇದ್ದದ್ದನ್ನು ಇದ್ದ ಹಾಗೆಯೇ ಹೇಳುವ ಗುಣ ಹೊರಟ್ಟಿಯವರದ್ದು. ಸದನದಲ್ಲಿ ಮಾತಿಗಿಳಿದರೆ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಸೆಳೆಯುವ ಚಾಕಚಕ್ಯತೆ. ಅಷ್ಟೇ ಪ್ರಬುದ್ಧತೆ. ಪರಿಷತ್ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಗಿರಬೇಕು ಎಂದು ಕಿರಿಯರಿಗೆ ಮೇಲ್ಪಂಕ್ತಿ ಹಾಕಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಹಿರಿತನದೊಂದಿಗೆ ಚಾರಿತ್ರ್ಯ ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡು ಕಳಂಕ ರಹಿತ ರಾಜಕಾರಣಿ ಎಂದು ಗುರುತಿಸಿಕೊಂಡವರು.

ಇಂದಿಗೆ ಸಾರ್ಥಕ 43 ವರ್ಷ ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಿ ಮೂರನೇ ಬಾರಿಗೆ ಸಭಾಪತಿಯಾಗಿ ಸದನವನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ಅರ್ಥಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮುನ್ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

-ಡಾ. ಬಸವರಾಜ ಧಾರವಾಡ,
ಶಿಕ್ಷಣ ತಜ್ಞರು, ಗದಗ.

ಶಿಕ್ಷಕರ ಜೀವದಾತ ಸೋಲನ್ನೆ ಗದರಿಸಿದ ಮೇಲ್ಮನೆ ಸರದಾರ

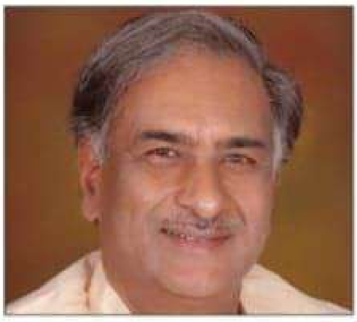

ಬಸವರಾಜ ಹೊರಟ್ಟಿಯವರು ವಿಧಾನಪರಿಷತ್ತ ಸದಸ್ಯರಾಗಿ ಜೂನ್-30ಕ್ಕೆ ಬರೋಬ್ಬರಿ 43 ವರ್ಷವಾಯಿತು. ಭಾರತೀಯ ರಾಜಕೀಯ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ಸಧ್ಯಕ್ಕೆ ಇದೊಂದು ಮೈಲುಗಲ್ಲು. 1980ರಿಂದ ಸತತ 8 ಬಾರಿ ವಿಧಾನಪರಿಷತ್ ಸದಸ್ಯರಾಗಿ ಆಯ್ಕೆಯಾದ ಮತ್ತೊಬ್ಬ ನಾಯಕ ಇಡೀ ಭಾರತದಲ್ಲಿಯೇ ಇಲ್ಲ. ಈಗಾಗಲೇ ಇವರ ಹೆಸರು ವರ್ಲ್ಡ್ ಬುಕ್ ಆಫ್ ರಿಕಾರ್ಡ್‌ನಲ್ಲಿ ದಾಖಲೆ ಸಹ ಆಗಿದೆ. ಇದು ಕರ್ನಾಟಕದ ಪಾಲಿಗೆ ಹಿರಿಮೆಯೂ ಹೌದು. ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾ 85% ರಷ್ಟು ಅನುದಾನಿತ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿದ್ದವು. 1977ರಲ್ಲಿ ಹೊರಟ್ಟಿಯವರು ಅನುದಾನಿತ ಶಿಕ್ಷಕರ ಬಗ್ಗೆ ಎತ್ತಿದ ಆ ಧ್ವನಿ ಮುಂದೊಂದು ದಿನ ಅವರೇ ಶಿಕ್ಷಕರನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸಿ ವಿಧಾನಪರಿಷತ್ ಪ್ರವೇಶಿಸುವಂತಾಯಿತು. 1980 ರ ಚುನಾವಣೆ ರೋಚಕವಾಯಿತು ಎಂದು ಹೊರಟ್ಟಿಯವರು ಆಗಾಗ ನೆನಪಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಿದೆ. ಹೊರಟ್ಟಿಯವರು ಚುನಾವಣಾ ರಾಜಕೀಯ-ಕ್ಕೆ ಧುಮುಕಿದರು ಎನ್ನುವುದಕ್ಕಿಂತ ಅಪ್ಪೇಕ್ಷರು ದೂಕಿದರು ಎಂಬುದೇ ಸೂಕ್ತ. ಆಗಿನ ಉತ್ತರ ಮಧ್ಯ ಶಿಕ್ಷಕ ಮತಕ್ಷೇತ್ರದ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ದೊಡ್ಡದಾಗಿದ್ದರಿಂದ ಇಡೀ ಕ್ಷೇತ್ರ ಸಂಚರಿಸುವುದು ಸವಾಲಾಗಿತ್ತು. ಹಣ ಜೋಡಿಸುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗಿತ್ತು. ಆಗ ಮಿತ್ರರೆಲ್ಲರೂ ಸೇರಿ 12 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಕೂಡಿಸಿದ್ದರಂತೆ. ಆ ಹಣದಲ್ಲಿಯೇ ಚುನಾವಣಾ ಮಾಡಿ ಗೆದ್ದರು. ಅಂದಹಾಗೆ ಹೊರಟ್ಟಿಯವರು ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಕಣಕ್ಕಿಳಿದು ಅಂದು 1903 ಮತ ಪಡೆದಿದ್ದರು. ಇಂದಿರಾ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನಿಂದ ಕೋಣಂದುರು ಲಿಂಗಪ್ಪ, ಅರಸು ಕಾಂಗ್ರೆಸಿಂದ ರೇವಣಸಿದ್ದಪ್ಪ ಮಜ್ಜಗಿ, ಜನತಾ ಪಕ್ಷದಿಂದ ಎಸ್.ಆಯ್.ಶೆಟ್ಟರ ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಕಣಕ್ಕಿಳಿದಿದ್ದ ಕೆ. ಮಲ್ಲಪ್ಪ ಅವರಂತಹ ಘಟಾನುಘಟಗಳ ಎದುರು ಹೊರಟ್ಟಿ ಯವರು ಗೆದಿದ್ದು ಅಂದಿನ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಇತಿಹಾಸ ನಿರ್ಮಿಸಿತ್ತು, ಅಚ್ಚರಿಯೂ ಮೂಡಿಸಿತ್ತು. ತದನಂತರದಲ್ಲಿ ಹೊರಟ್ಟಿಯವರು ಸೋಲು ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಲೇ ಇಲ್ಲ. ನಂತರದಲ್ಲಿ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆಯವರ ಜನತಾ ಪಕ್ಷದೊಂದಿಗೆ ಗುರುತಿಸಿಕೊಂಡರು. ತದನಂತರ ದೇವೇಗೌಡರ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಜೆ.ಡಿ.ಎಸ್. ಸೇರಿದರು. ಅನ್ಯ ಪಕ್ಷಗಳು ಬಾಗಿಲು ತೆರೆದರೂ ಅಂದಿನಿಂದ 7 ಚುನಾವಣೆಗಳನ್ನು ಪಕ್ಷೇತರರಾಗಿ ಹಾಗೂ ಜನತಾ ಪಕ್ಷದೊಂದಿಗೆ ಗೆದ್ದುಬರುವ ಮೂಲಕ ಪಕ್ಷನಿಷ್ಠರಾಗಿಯೇ ಉಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದರು. 8ನೇ ಬಾರಿಯ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿ ಕೆಲ ರಾಜಕೀಯ ತಿರುವುಗಳಿಂದಾಗಿ ಬಿ.ಜೆ.ಪಿ.ಪಕ್ಷ ಸೇರಿ ಗೆಲ್ಲುವ ಮೂಲಕ ಐತಿಹಾಸಿಕ ದಾಖಲೆಯನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿ ಶಿಕ್ಷಕರೊಬ್ಬರು ಮೂರನೇ ಬಾರಿ ಸಭಾಪತಿಯಾಗಿದ್ದು ಸಹ ಇತಿಹಾಸ. ಸತತ 8 ಬಾರಿ ಪಶ್ಚಿಮ ಶಿಕ್ಷಕರ ಮತಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಶಿಕ್ಷಣ ಸಚಿವರಾಗಿ ಹಾಗೂ ವಿವಿಧ ಖಾತೆಗಳ ಸಚಿವರಾಗಿ 48313 ಶಿಕ್ಷಕ, ಉಪನ್ಯಾಸಕರ ನೇಮಕ, 1014 ಸರಕಾರಿ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆ ಆರಂಭಿಸಿ ಹಳ್ಳಿ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಿಗುವಂತೆ ಮಾಡಿದ್ದು, 492 ಪದವಿಪೂರ್ವ ಕಾಲೇಜು ಸ್ಥಾಪನೆ, 1987 ರಿಂದ 1993-94ರ ವರೆಗೆ ಅನುದಾನ ರಹಿತ ಶಾಲಾ ಕಾಲೇಜುಗಳಿಗೆ ಅನುದಾನಕ್ಕೆ ಒಳಪಡಿಸಿ 33 ಸಾವಿರ ಶಿಕ್ಷಕ ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ ಅನ್ನದಾತರಾಗಿದ್ದು, ದೇಶದಲ್ಲಿಯೇ ಮೊದಲ ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಅಕಾಡೆಮಿ ಸ್ಥಾಪನೆ, ಒಂದಂಕಿ ಲಾಟರಿ ನಿಷೇಧ, ಕಾನೂನು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಸ್ಥಾಪನೆ, ಪಂಚಾಯಿತಿಗೊಂದು ಗ್ರಂಥಾಲಯ, ಧಾರವಾಡ, ಕಲಬುರ್ಗಿ ಹೈಕೋರ್ಟ ಪೀಠಗಳಿಗೆ ಭೂಮಿ ಹುಟ್ಟೂರಾದ ಯಡಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ದೇಶದಲ್ಲಿಯೇ ಮಾದರಿಯಾದ ಹೈಟೆಕ್ ಶಾಲೆ ನಿರ್ಮಿಸಿ ಹುಟ್ಟೂರಿನ ಋಣ ತೀರಿಸಿದವರು. ಹೊರಟ್ಟಿಯವರ ಸಾಧನೆಯ ಕೆಲ ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳು. ಸದನದಲ್ಲಿ ಮಾತಿಗಳಿದರೆ ಪರಿಷತ್ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಗಿರಬೇಕು ಎಂದು ಕಿರಿಯರಿಗೆ ಮೇಲ್ಪಂಕ್ತಿ ಹಾಕಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಹಿರಿತನದೊಂದಿಗೆ ಚಾರಿತ್ರ್ಯ ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡು ಕಳಂಕರಹಿತ ರಾಜ-ಕಾರಣಿ ಎಂದು ಗುರುತಿಸಿಕೊಂಡವರು. ಇಂದಿಗೆ ಸಾರ್ಥಕ 43 ವರ್ಷ ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಿ ಮೂರನೇ ಬಾರಿಗೆ ಸಭಾಪತಿಯಾಗಿ ಸದನವನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ಅರ್ಥಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮುನ್ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ ಸದಸ್ಯರಾಗಿ ಸಾರ್ಥಕ 43 ವರ್ಷ ಸೇವೆಗೈದ ಬಸವರಾಜ ಹೊರಟ್ಟಿ

ಸೋಲನ್ನೇ ಗದರಿಸಿದ ಮೇಲ್ಮನೆ ಸರದಾರ

ಬಸವರಾಜ ಹೊರಟ್ಟಿಯವರು ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ ಸದಸ್ಯರಾಗಿ ಜೂನ್ 30ಕ್ಕೆ 43 ವರ್ಷವಾಯಿತು. ಭಾರತೀಯ ರಾಜಕೀಯ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ಇದೊಂದು ಮೈಲಿಗಲ್ಲು. 1980ರಿಂದ ಸತತ 8 ಬಾರಿ ವಿ ಪ ಸದಸ್ಯರಾಗಿ ಆಯ್ಕೆಯಾದ ಮತ್ತೊಬ್ಬ ನಾಯಕ ಇಡೀ ಭಾರತದಲ್ಲೇ ಇಲ್ಲ. ಈಗಾಗಲೇ ಇವರ ಹೆಸರು ವರ್ಲ್ಡ್ ಬುಕ್ ಆಫ್ ರೆಕಾರ್ಡ್‌ನಲ್ಲಿ ದಾಖಲಾಗಿದೆ. ಇದು ಕರ್ನಾಟಕದ ಪಾಲಿಗೆ ಹಿರಿಮೆಯೂ ಹೌದು.

ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾ 85%ರಷ್ಟು ಅನುದಾನಿತ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿದ್ದವು. 1977ರಲ್ಲಿ ಹೊರಟ್ಟಿಯವರು ಅನುದಾನಿತ ಶಿಕ್ಷಕರ ಬಗ್ಗೆ ಧ್ವನಿ ಎತ್ತಿದ್ದು ಮುಂದೊಂದು ದಿನ ಅವರೇ ಶಿಕ್ಷಕರನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸಿ ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ ಪ್ರವೇಶಿಸುವಂತಾಯಿತು. 1980ರ ಚುನಾವಣೆ ರೋಚಕವಾಯಿತು ಎಂದು ಹೊರಟ್ಟಿಯವರು ಆಗಾಗ ನೆನಪಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಿದೆ. ಹೊರಟ್ಟಿಯವರು ಚುನಾವಣಾ ರಾಜಕೀಯಕ್ಕೆ ಧುಮುಕಿದರು ಎನ್ನುವುದಕ್ಕಿಂತ ಅಪ್ಪೇಕ್ಷರು ನೂಕಿದರು ಎಂಬುದೇ ಸೂಕ್ತ. ಆಗಿನ ಉತ್ತರ-ಮಧ್ಯ ಶಿಕ್ಷಕ ಮತಕ್ಷೇತ್ರದ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ದೊಡ್ಡದಾಗಿದ್ದರಿಂದ ಇಡೀ ಕ್ಷೇತ್ರ ಸಂಚರಿಸುವುದು ಸವಾಲಾಗಿತ್ತು. ಹಣ ಜೋಡಿಸುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗಿತ್ತು. ಆಗ ಮಿತ್ರರೆಲ್ಲರೂ ಸೇರಿ 12 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಕೂಡಿಸಿದ್ದರಂತೆ. ಆ ಹಣದಲ್ಲಿಯೇ ಚುನಾವಣೆಯನ್ನು ಗೆದ್ದರು.

ಅಂದಹಾಗೆ ಹೊರಟ್ಟಿಯವರು ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಕಣಕ್ಕಿಳಿದು ಅಂದು 1903 ಮತ ಪಡೆದಿದ್ದರು. ಇಂದಿರಾ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನಿಂದ ಕೋಣಂದುರು ಲಿಂಗಪ್ಪ, ಅರಸು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನಿಂದ ರೇವಣಸಿದ್ಧಪ್ಪ ಮಜ್ಜಿಗಿ, ಜನತಾ ಪಕ್ಷದಿಂದ ಎಸ್ ಆಯ್ ಶೆಟ್ಟರ, ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಕಣಕ್ಕಿಳಿದಿದ್ದ ಕೆ. ಮಲ್ಲಪ್ಪರಂತಹ ಘಟಾನುಘಟಿಗಳ ಎದುರು ಹೊರಟ್ಟಿಯವರು ಗೆದಿದ್ದು ಅಂದಿನ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಇತಿಹಾಸ ನಿರ್ಮಿಸಿತ್ತು. ನಂತರದಲ್ಲಿ ಹೊರಟ್ಟಿಯವರು ಸೋಲನ್ನು ನೋಡಲೇ ಇಲ್ಲ. ಮುಂದೆ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆಯವರ ಜನತಾ ಪಕ್ಷದೊಂದಿಗೆ ಗುರುತಿಸಿಕೊಂಡರು. ತದನಂತರ ದೇವೇಗೌಡರ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಜೆಡಿಎಸ್

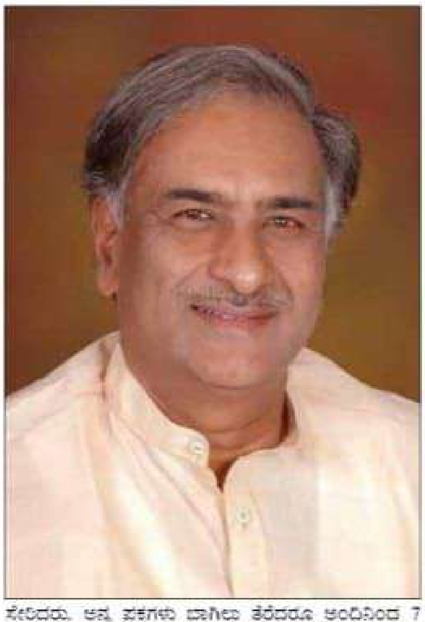

ಸೇರಿದರು. ಅನ್ಯ ಪಕ್ಷಗಳು ಬಾಗಿಲು ತೆರೆದರೂ ಅಂದಿನಿಂದ 7 ಚುನಾವಣೆಗಳನ್ನು ಪಕ್ಷೇತರರಾಗಿ ಹಾಗೂ ಜನತಾ ಪಕ್ಷದೊಂದಿಗೆ ಗೆದ್ದುಬರುವ ಮೂಲಕ ಪಕ್ಷನಿಷ್ಠರಾಗಿಯೇ ಉಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದರು. 8ನೇ ಬಾರಿಯ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿ ಕೆಲ ರಾಜಕೀಯ ತಿರುವುಗಳಿಂದಾಗಿ, ಬಿಜೆಪಿ ಸೇರಿ ಗೆಲ್ಲುವ ಮೂಲಕ ಐತಿಹಾಸಿಕ ದಾಖಲೆಯನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿದರು. ಶಿಕ್ಷಕರೊಬ್ಬರು ಮೂರನೇ ಬಾರಿ ಸಭಾಪತಿಯಾಗಿದ್ದೂ ಇತಿಹಾಸ. ಸತತ 8 ಬಾರಿ ಪಶ್ಚಿಮ ಶಿಕ್ಷಕರ ಮತಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶಿಕ್ಷಣ ಸಚಿವರಾಗಿ ಹಾಗೂ ವಿವಿಧ ಖಾತೆಗಳ ಸಚಿವರಾಗಿ 48313 ಶಿಕ್ಷಕ, ಉಪನ್ಯಾಸಕರ ನೇಮಕ, 1014 ಸರಕಾರಿ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆ ಆರಂಭಿಸಿ ಹಳ್ಳಿ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಿಗುವಂತೆ ಮಾಡಿದ್ದು, 492 ಪದವಿಪೂರ್ವ ಕಾಲೇಜು ಸ್ಥಾಪನೆ, 1987ರಿಂದ 1993-94ರವರೆಗೆ ಅನುದಾನ ರಹಿತ ಶಾಲಾ ಕಾಲೇಜುಗಳನ್ನು ಅನುದಾನಕ್ಕೆ ಒಳಪಡಿಸಿ 33 ಸಾವಿರ ಶಿಕ್ಷಕ ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ ಅನ್ನದಾತರಾಗಿದ್ದು, ದೇಶದಲ್ಲಿಯೇ ಮೊದಲ ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಅಕಾಡೆಮಿ ಸ್ಥಾಪನೆ, ಒಂದಂಕಿ ಲಾಟರಿ ನಿಷೇಧ, ಕಾನೂನು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಸ್ಥಾಪನೆ, ಪಂಚಾಯಿತಿಗೊಂದು ಗ್ರಂಥಾಲಯ, ಧಾರವಾಡ-ಕಲಬುರ್ಗಿ ಹೈಕೋರ್ಟ್ ಪೀಠಗಳಿಗೆ ಹುಟ್ಟೂರಾದ ಯಡಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ದೇಶದಲ್ಲಿಯೇ ಮಾದರಿಯಾದ ಹೈಟೆಕ್ ಶಾಲೆ ನಿರ್ಮಿಸಿ ಹುಟ್ಟೂರಿನ ಋಣ ತೀರಿಸಿದ್ದು ಹೊರಟ್ಟಿಯವರ ಸಾಧನೆಯ ಕೆಲ ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳು.

ಇದ್ದದ್ದನ್ನು ಇದ್ದ ಹಾಗೆಯೇ ಹೇಳುವ ಗುಣ ಹೊರಟ್ಟಿಯವರದ್ದು. ಸದನದಲ್ಲಿ ಮಾತಿಗಿಳಿದರೆ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಸೆಳೆಯುವ ಚಾತುರ್ಯ, ಅಷ್ಟೇ ಪ್ರಬುದ್ಧತೆ. ಪರಿಷತ್ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಗಿರಬೇಕು ಎಂದು ಕಿರಿಯರಿಗೆ ಮೇಲ್ಪಂಕ್ತಿ ಹಾಕಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಹಿರಿತನದೊಂದಿಗೆ ಚಾರಿತ್ರ್ಯ ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡು ಕಳಂಕರಹಿತ ರಾಜಕಾರಣಿ ಎಂದು ಗುರುತಿಸಿಕೊಂಡವರು. ಇಂದಿಗೆ ಸಾರ್ಥಕ 43 ವರ್ಷ ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಿ ಮೂರನೇ ಬಾರಿಗೆ ಸಭಾಪತಿಯಾಗಿ ಸದನವನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ಅರ್ಥಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮುನ್ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

– ಡಾ.ಬಸವರಾಜ ಧಾರವಾಡ.